

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 TAMPERE

SELVITYS- JA LAUSUNTOPYYNTÖ

13.2.2024

Viite: 30.01.2024 vireille tullut kantelu

EOAK/685/2024 ENNAKKOÄÄNESTYKSEN ESTYMINEN PSYKIATRISISSA HOIDOSSA

Kantelija arvostelee viranomaisten menettelyä presidentinvaalin 2024 ennakkoäänestystä koskevassa asiassa.

Kantelijan mukaan hän oli 23.1.2024 TAYSin psykiatrisessa osastohoidossa (Saadun tiedon mukaan vastaanotto-osastolla PVOA). Kirjoituksen mukaan hoitohenkilökunta esti kantelijan äänestämisen viimeisenä ennakkoäänestyspäivänä. Kantelijan mielestä hänen perustuslaillinen äänioikeutensa ei ole toteutunut.

Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslinin päätöksen mukaisesti ja perustuslain 111 §:n 1 momenttiin viitaten pyydän, että Tampereen kaupunginhallitus ja keskusvaalilautakunta toimittavat kantelun tutkimiseksi tarvittavan vaalitoimikunnan selvityksen ja antavat lausuntonsa asiassa.

Pyydän ilmoittamaan selvityksessä:

- Miten presidentinvaalin laitosaänestyskohteet valikoitiin Tampereella.
- Miten presidentinvaalin ennakkoäänestys (laitosaänestys ja yleinen ennakkoäänestys) oli toteutettu TAYSin keskussairaalan ja kampuksen alueella erityisesti psykiatrian osastoilla ja mahdollisesti potilashuoneissa (vaalitoimikunnan kokoonpano ja äänestyksen toteutustavat ja aikataulut).
- Miten vaaliviranomaiset olivat etukäteen sopineet hyvinvointialueen (sairaala/osasto) kanssa äänestysjärjestelyistä tiedottamisesta. Mikä vaaliviranomainen hoiti yhteydenpidon sairaalan kanssa (psykiatrian osastoille).
- Miten vaaleista, ehdokkaista ja äänestysmahdollisuuksista oli tiedotettu osaston potilaille.

- Kuka tarvittaessa arvioi potilaan toimintakykyä vaaleissa – miten vaaliviranomaiset ja/tai sairaalan henkilökunta osallistuu potilaan äänestysalun ja -kyvyn arviointiin.
- Varmistiko vaalitoimikunta sairaalassa, että kaikki halukkaat potilaat saivat äänestää laitospönestyksessä, erityisesti psykiatrian osastoilla.
- Arvioiko vaalitoimikunta tarvittaessa mahdollisuuden järjestää toinen laitospönestys ja kerrotaanko tästä mahdollisuudesta laitospönestyskohteen henkilökunnalle.
- Oliko psykiatrian osastojen muutolla Nokian Pitkäniemestä Tampereen Kaupin kampukselle vaikutusta äänestysjärjestelyihin tai laitospönestyksen toteuttamiseen.
- Sopivatko Nokian ja Tampereen kaupunkien vaaliviranomaiset keskenään laitospönestysjärjestelyistä, jos muutto tapahtui juuri presidentinvaalin ennakkopönestyksen aikaan.

Kantelun johdosta on pyydetty erilliset selvitykset Pirkanmaan hyvinvointialueelta ja Nokian kaupungin vaaliviranomaisilta.

Pyydän lähettämään selvityksen ja lausunnon viimeistään 22.3.2024.

Asiakirjat pyydetään lähettämään ensisijaisesti sähköisessä muodossa eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kirjaamon sähköpostiosoitteeseen oikeusasiamies@eduskunta.fi. Jos selvityksen sisällössä on salassa pidettävää tietoa, tulee sähköposti lähettää eduskunnan turvapostipalvelun kautta osoitteessa <https://turvaviesti.eduskunta.fi/> ja vastaanottajaksi tulee merkitä oikeusasiamies@eduskunta.fi.

VN-verkkoon kuuluvat viranomaiset voivat lähettää salassa pidettävää materiaalia ilman turvapostia.

Asiakirjat voi myös lähettää postitse eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kirjaamoon.

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri
Juha-Pekka Konttinen

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.